

U S T A W A

z dnia 17 października 2008 r.

o zmianie imienia i nazwiska

Art. 1. Ustawa określa zasady zmiany imienia lub nazwiska na inne imię lub nazwisko oraz właściwość organów administracji publicznej i tryb postępowania w sprawach zmiany imienia lub nazwiska.

Art. 2. Ustawę stosuje się do:

- 1) obywateli polskich;
- 2) cudzoziemców niemających obywatelstwa żadnego państwa, jeżeli mają w Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania;
- 3) cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2.

Art. 3. W rozumieniu ustawy:

- 1) zmiana imienia oznacza zastąpienie wybranego imienia innym imieniem, zastąpienie dwóch imion jednym imieniem lub odwrotnie, dodanie drugiego imienia, zmianę pisowni imienia lub imion lub zmianę kolejności imion;
- 2) zmiana nazwiska oznacza zmianę na inne nazwisko, zmianę pisowni nazwiska lub zmianę nazwiska ze względu na formę właściwą dla rodzaju żeńskiego lub męskiego;
- 3) członkiem rodziny jest małżonek i wstępny osoby ubiegającej się o zmianę imienia lub nazwiska.

Art. 4. 1. Zmiany imienia lub nazwiska można dokonać wyłącznie z ważnych powodów, w szczególności gdy dotyczą zmiany:

- 1) imienia lub nazwiska ośmieszającego albo niełicującego z godnością człowieka;
- 2) na imię lub nazwisko używane;
- 3) na imię lub nazwisko, które zostało bezprawnie zmienione;
- 4) na imię lub nazwisko noszone zgodnie z przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo również się posiada.

2. Zmiany imienia lub nazwiska cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, można dokonać wyłącznie ze szczególnie ważnych

powodów związanych z zagrożeniem jego prawa do życia, zdrowia, wolności lub bezpieczeństwa osobistego.

Art. 5. Zmiany nazwiska nie dokonuje się w przypadku ubiegania się o zmianę na nazwisko historyczne, wsławione w dziedzinie kultury, nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że osoba ubiegająca się o zmianę nazwiska posiada członków rodziny o tym nazwisku.

Art. 6. 1. Po zmianie nazwiska, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 1 pkt 4, nazwisko nie może składać się z więcej niż dwóch członów.

2. Po zmianie imienia można mieć najwyżej dwa imiona.

Art. 7. 1. Zmiana nazwiska może dotyczyć nazwiska noszonego aktualnie lub nazwiska rodowego.

2. Zmiana nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa, gdy jest ono tożsame z nazwiskiem rodowym, rozciąga się na nazwisko rodowe wyłącznie na wyraźne żądanie osoby ubiegającej się o zmianę nazwiska.

Art. 8. 1. Zmiana nazwiska obojga rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci i na dzieci, które zrodzą się z tego małżeństwa.

2. Zmiana nazwiska lub nazwiska rodowego jednego z rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci i na dzieci, które pochodzą od tych samych rodziców, pod warunkiem że drugi z rodziców wyraził na to zgodę, chyba że nie ma on pełnej zdolności do czynności prawnych lub jest pozbawiony władzy rodzicielskiej albo nie żyje. Jeżeli w chwili zmiany nazwiska dziecko ukończyło 13 lat, do zmiany nazwiska dziecka jest potrzebne także wyrażenie zgody przez dziecko.

3. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka każde z nich może zwrócić się do sądu opiekuńczego o wyrażenie zgody na zmianę nazwiska dziecka.

4. Zgodę na zmianę nazwiska dziecko wyraża osobiście do protokołu przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo jego zastępcą lub na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, poświadczonym za zgodność podpisu przez notariusza. Dzieci zamieszkałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mogą wyrazić zgodę za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Rodzic wyraża zgodę na zmianę nazwiska dziecka osobiście do protokołu przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo jego zastępcą lub na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym,

poświadczonym za zgodność podpisu przez notariusza lub na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Osoby zamieszkałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mogą wyrazić zgodę za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 9. 1. Zmiana imienia lub nazwiska następuje na wniosek osoby ubiegającej się o zmianę, zwanej dalej „wnioskodawcą”.

2. Zmiana imienia lub nazwiska małoletniego dziecka następuje na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka. Przepisy art. 8 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego.

2. Osoby zamieszkałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o zmianę imienia lub nazwiska, wskazując kierownika urzędu stanu cywilnego, któremu wniosek ma zostać przekazany.

Art. 11. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska zawiera:

- 1) dane osoby, której zmiana dotyczy:
 - a) imię (imiona) i nazwisko oraz nazwisko rodowe,
 - b) wskazanie kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tego aktu,
 - c) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwany dalej „numerem PESEL”, jeżeli został nadany;
- 2) imię lub nazwisko, na jakie ma nastąpić zmiana;
- 3) wskazanie miejsca sporządzenia aktu urodzenia małoletnich dzieci, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tych aktów;
- 4) adres do korespondencji wnioskodawcy;
- 5) uzasadnienie;
- 6) oświadczenie wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna.

2. Jeżeli wnioskodawca i jego małoletnie dzieci nie posiadają aktów stanu cywilnego sporządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z wnioskiem

o zmianę imienia lub nazwiska wnioskodawca składa wniosek o transkrypcję zagranicznych dokumentów stanu cywilnego.

3. W przypadku gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście, wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość.

Art. 11a. Postępowanie administracyjne w sprawie zmiany imienia i nazwiska jest prowadzone z wykorzystaniem danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463), oraz w rejestrze PESEL, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1397 i 2294), w zakresie niezbędnym dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Art. 12. 1. Decyzję o zmianie imienia lub nazwiska bądź decyzję o odmowie zmiany imienia lub nazwiska wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego, do którego został złożony wniosek, albo jego zastępca.

2. Decyzja o zmianie imienia lub nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 13. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego albo jego zastępca, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, przesyła ją, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa wnioskodawcy, a jeżeli zmiana rozciąga się na małoletnie dzieci – również do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akty urodzenia dzieci.

2. W przypadku zmiany imienia lub nazwiska małoletniego dziecka następującej na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka decyzję o zmianie imienia lub nazwiska przekazuje się kierownikowi urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia dziecka.

Art. 14. 1. Określone w ustawie zadania i kompetencje kierownika urzędu stanu cywilnego są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

2. Wojewodowie sprawują nadzór nad realizacją przez kierowników urzędów stanu cywilnego zadań, o których mowa w art. 12 i art. 13.

3. Wojewoda jest organem wyższego stopnia w sprawach prowadzonych na podstawie ustawy.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością wojewody w zakresie zadań, o których mowa w art. 12 i art. 13.

5. Sprawowanie nadzoru, o którym mowa w ust. 4, polega w szczególności na:

- 1) przeprowadzaniu kontroli, w tym na badaniu:
 - a) prawidłowości prowadzonych przez wojewodę postępowań administracyjnych,
 - b) terminowości załatwiania spraw z zakresu zmiany imion i nazwisk;
- 2) kształtowaniu jednolitej polityki w zakresie zmiany imion i nazwisk oraz kontroli wykonywania ustalonych sposobów postępowania.

6. Kontrola, o której mowa w ust. 5 pkt 1, jest wykonywana na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Art. 14a. (uchylony)

Art. 15. (pominięty)

Art. 16. (pominięty)

Art. 17. Traci moc ustawa z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. z 2005 r. poz. 1992 oraz z 2007 r. poz. 125).

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia¹⁾.

¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 12 grudnia 2008 r.